

Beleidsplan Veiligheid en gezondheid Kinderopvang Violinde

Inhoudsopgave

Inhoud

Inleiding	3
Doel	4
Veiligheid	5
Fysieke veiligheid.....	6
Sociale veiligheid	11
Pestprotocol	12
Vermissing	17
Omgang met kleine risico's	21
Thema's uitgelicht	23
Grensoverschrijdend gedrag	23
Vierogenprincipe	25
Achterwacht regeling	27
Kindermishandeling.....	27
Gezondheid	28
Grote risico's.....	28
EHBO regeling.....	29
Hitteprotocol	30
Hygiëne en voeding	31
Plan van aanpak.....	34
Registraties.....	35
Bijlage 1	40
Registratieformulier (bijna) ongevallen	40
Bijlage 2	43
Registratieformulier grensoverschrijdend gedrag	43

Inleiding

Dit is het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van Violinde. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we bij Violinde werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Om tot dit beleidsplan te komen zijn aan de hand van diverse thema's gesprekken gevoerd met medewerkers. Centraal stond hierin of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving.

Chloé Aten (leidinggevende) en Nettie Holdermans (pedagogisch coach en beleidsmedewerker) zijn eindverantwoordelijk voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Er zal daarom tijdens ieder teamoverleg aandacht zijn voor de veiligheid en gezondheid bij Violinde. Aanpassingen in het beleid komen tot stand aan de hand van evaluaties van ongevallen, bijna ongevallen en gesignaleerde gevaarlijke situaties. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen, kunnen we monitoren of genomen maatregelen wel of niet effectief zijn en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

Dit beleidsplan is voor advies voorgelegd aan de oudercommissie van Violinde. De bijstellingen van het beleidsplan zullen jaarlijks worden voorgelegd.

Doel

Violinde stelt zich tot doel om kinderen op de opvang een beschermende huiselijke omgeving te bieden, waar zij kunnen spelen en zich kunnen ontwikkelen. Violinde wil een omgeving creëren die tegemoetkomt aan de behoefte van kinderen om zelf ervaringen op te doen. Een omgeving waarin ook de pedagogisch medewerkers elkaar stimuleren in het opdoen van eigen ervaringen.

Wij vangen kinderen op in een veilige en gezonde kinderopvang. Dit doen we door:

- kinderen af te schermen van grote risico's
- kinderen te leren omgaan met kleinere risico's
- kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling

Ook alle volwassenen die bij ons komen, zoals ouders, bezoekers en medewerkers, bieden wij een veilige plek. Ondanks dat volwassen ook verantwoordelijk zijn voor hun eigen veiligheid, nemen wij ook hier duidelijke regels in acht. Denk hierbij aan regels omtrent arbeidsomstandigheden of brandveiligheid.

Veiligheid

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote en kleine risico's die op de peutergroep of BSO kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. Tot slot hebben we een aantal thema's uitgelicht, dat zijn het vier ogen beleid, grensoverschrijdend gedrag en de achterwachtregeling.

Grote risico's

We hebben de grote risico's onderverdeeld in drie categorieën; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we de belangrijkste risico's benoemd, met de daarbij behorende preventieve maatregelen en maatregelen die worden genomen om het risico tot het minimum te beperken.

Fysieke veiligheid

- Vallen van hoogte
- Verstikking
- Vergiftiging
- Verbranding
- Verdrinking

Sociale veiligheid

- Grensoverschrijdend gedrag
- Kindermishandeling
- Vermissing

Gezondheid

Meest voorkomende infecties zijn:

- Gastro enteritis (bijvoorbeeld diarree door onhygiënisch werken bij luier verschonen = kruisbesmetting)
- Voedselinfectie of voedselvergiftiging
- Huidinfectie (bijvoorbeeld krentenbaard)
- Luchtweginfectie (bijvoorbeeld RS-virus)

Fysieke veiligheid

De fysieke veiligheid kan een groot risico zijn, als we dit gevaar niet goed inschatten. In dit hoofdstuk worden de preventieve maatregelen en genomen maatregelen voor de grote risico's beschreven.

We nemen preventieve maatregelen door:

- Het signaleren van belemmerde motorische ontwikkeling;
- Kinderen zoveel mogelijk onder begeleiding te laten klimmen als zij dit nog niet zelfstandig kunnen. We houden toezicht op kinderen die zelfstandig kunnen klimmen en maken ze attent op de risico's;
- Oudere kinderen te leren om onder toezicht veilig te klimmen (altijd met een hand en twee voeten vast, of een voet en twee handen vast);
- Te zorgen voor gestrikte veters bij kinderen tijdens bewegingsspel. We leren kinderen aan om aan te geven dat hun veters los zitten en hier oog voor te hebben. Oudere kinderen leren we om hun veters te strikken;
- Kinderen te leren om rustig te lopen en we vertellen ze de gevolgen van het vallen. Onze gangen, groepsruimte en overige ruimtes kunnen uitnodigen tot rennen, De kinderen mogen buiten rennen;
- Bewegingsspelletjes aan te bieden, waarbij kinderen de grove en fijne motoriek ontwikkelen en waardoor het vallen wordt beperkt;
- Kinderen alert te maken op een wijziging die in de inrichting van de groepsruimte heeft plaatsgevonden.
- Kinderen zoveel mogelijk op blote voeten, sloffen of schoenen te laten lopen. Daarmee voorkomen we het gevaar van uitglijgevaar.

We werken met een registratieformulier voor ongevallen en registreren bij een val:

- Waar het ongeval heeft plaatsgevonden;
- Wie erbij betrokken was;
- Hoe er door de groepsleiding is gehandeld;
- Op welke manier het ongeval eventueel voorkomen zou kunnen worden.

We informeren ouders over het incident en geven aan dat het kind zich later thuis misschien nog minder goed kan voelen. Na invulling van het registratieformulier wordt dit ondertekend door de betrokken pedagogisch medewerker, de teamleider en een van de ouders.

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Vallen van hoogte

Genomen maatregelen zijn:

- We streven ernaar dat alle pedagogisch medewerkers een kinder-EHBO diploma hebben en dat zij op de hoogte zijn wat zij moeten doen als er een kind van hoogte valt.
- Peuters/kleuters mogen in de heg klimmen, tot aan het einde van het hek. Wanneer peuters/kleuters in de tuin spelen is er altijd een pedagogisch medewerker en/of stagiaire bij aanwezig die oplet. Wanneer kinderen in de heg klimmen, klimmen zij er ook zelf weer uit.

De pedagogisch medewerker benadrukt dit naar de kinderen. Er mogen geen (spring)touwen worden gebruikt bij het klimmen in de heg.

- Peuters/kleuters mogen in de groepsruimte klimmen op stoeltjes of op de speeltafel(s). Pedagogisch medewerkers houden in de gaten dat dit rustig gebeurt en dat er niet geduwd wordt. Er mogen maximaal twee kinderen op de tafel spelen.
- Peuters/kleuters worden zo min mogelijk op de bank voor de tafel gezet door pedagogisch medewerkers of stagiaires. Zij zetten een stoeltje naast de bank en stimuleren het kind om zelf op de bank te klimmen. Wanneer het kind er af wil, helpt de pedagogisch medewerker door het kind te stimuleren dit zelfstandig te proberen.
- Er wordt niet geklommen in het winkeltje.
- Kinderen betreden niet zonder begeleiding de verschoonruimte.
- De pedagogisch medewerker controleert voordat ze naar binnen gaat of ze al haar spullen bij zich heeft/ dat alle spullen aanwezig zijn. Komt zij tijdens het verschonen toch tot de conclusie dat zij wat mist, laat ze het kind niet alleen achter op de commode, het kind wordt op de grond gezet en meegenomen.
- Tijdens het verschonen staat de pedagogisch medewerker/ stagiaire altijd voor de commode, zo dat het kind er niet af kan rollen.
- Tijdens het verschonen zijn pedagogisch medewerkers/stagiaires alleen met het kind bezig.
- Stagiaires mogen verschonen wanneer zij meerdere malen onder begeleiding hebben laten zien dat zij hiertoe in staat zijn.
- In de grote BSO wordt niet geklommen op meubilair.
- Kinderen van de grote BSO klimmen niet op daken van het fietsenhok of school, ook niet als de bal op het dak ligt. Kinderen zijn van deze regel op de hoogte.
- Kinderen mogen in dé klimboom of een klimrek klimmen op het plein. Vanuit onze antroposofische visie gaan we er van uit dat kinderen zelf ontdekken wat wel of niet mogelijk is. De klimboom staat rechts naast het fietsenhok en heeft rode banden op de stam. Deze banden geven aan tot hoe hoog de kinderen mogen klimmen.
- Wanneer we gebruik maken van de theaterzaal, is het voor kinderen alleen toegestaan om op het podium te komen wanneer er een pm'er bij aanwezig is. Wanneer er een pm'er aanwezig is, houden wij toezicht en spreken we van tevoren met de kinderen af dat ze niet te dicht bij de voorste rand mogen komen i.v.m. valgevaar.

Verstikking

We nemen preventieve maatregelen om verslikken en verstikking te voorkomen door:

Etenswaren

Voedsel veroorzaakt de meeste verslikkingsongevallen. We letten vooral op alles wat rond en glad is, zoals druiven en cherrytomaten. Zachte dingen kunnen vervormen en de luchtpijp afsluiten. We snijden daarom voor peuters ronde, gladde vruchten altijd in tweeën. De kinderen eten altijd onder het toezicht van de pedagogisch medewerker.

Speelgoed

In principe is speelgoed voor kinderen onder de drie jaar zo gemaakt dat het niet kan worden ingeslikt en hebben we speelgoed dat is afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Klei en andere knutselspullen (schaar, lijm, etc.) kunnen ook gevaarlijk zijn voor kinderen. We begeleiden de kinderen in het veilig omgaan met het knutselmateriaal. De kinderen knutselen en spelen bij de peutergroep en kleine BSO altijd onder het toezicht en begeleiding van de pedagogisch medewerker en/of stagiaire. Bij de grote BSO knutselen kinderen ook alleen onder toezicht en begeleiding van een

pedagogisch medewerker en/of stagiaire m.u.v. de materialen uit het open atelier, achter de grote tafel.

Losse delen van voorwerpen

We controleren het speelgoed bij het opruimen regelmatig op losse onderdelen. Kapot speelgoed wordt gerepareerd of vervangen. We vragen de kinderen weer netjes op te ruimen en ze mogen losse delen die ze niet meer kunnen opruimen aan ons geven.

Kleine voorwerpen

Denk hierbij aan munten, knikkers, knopen, enzovoort houden we veilig buiten bereik van de kinderen en bieden het onder toezicht aan met een activiteit. Tijdens het gebruik van 'atelier-materialen' zal er extra toezicht gehouden worden bij jonge kinderen, die nog niet in staat zijn om de gevaren te zien van het materiaal dat aangeboden wordt.

Genomen maatregelen bij verstikking zijn:

- Wanneer kinderen naar buiten gaan en een sjaal om hebben wordt er door de pedagogisch medewerker op toegezien dat de sjaal niet te lang is en niet loshangt.
- Koortjes van jassen idem dito.
- Buiten worden er op de peutergroep geen touwen gebruikt om mee te spelen.
- Bij de BSO wordt geleerd, dat springtouwen er zijn om touwtje mee te springen.
- Kinderen worden erop attent gemaakt dat ze touwen niet om de hals moeten doen. Ook niet bij vriendjes.
- De tuin wordt gecontroleerd als de peuters naar buiten gaan. Losse touwen die eventueel zijn achtergebleven worden weggehaald, net als afvalmateriaal dat de tuin in is gewaaid.
- Er wordt op toegezien door de pedagogisch medewerker dat klein knutselmateriaal (kleine kraaltjes, erwttjes) niet op de peutergroep wordt gebruikt.
- Er worden geen hydrokorrels op de groep gebruikt. De pedagogisch medewerker controleert ook de tuin daarop.
- In het open atelier en in het rode huis mag met macaroni en rijst worden gespeeld. Het verstikkingsgevaar met macaroni en rijst achten wij nihil. De pedagogisch medewerker is daar desondanks alert op en schat in of ze het kan aanbieden in de groep.
- Op de peutergroep worden geen knikkerbanen gebruikt waar kleine knikkers bij horen.
- Wanneer er citrusvruchten of klein en glad groente of fruit als druiven of cherrytomaatjes worden gegeten, zorgt de pedagogisch medewerker dat elk stukje gehalveerd wordt.
- Er wordt door de pedagogisch medewerkers op toegezien dat fruit en brood zittend wordt gegeten.
- Er wordt door de pedagogisch medewerkers op toegezien dat eten niet gepropt wordt.

Vergiftiging

Genomen maatregelen zijn:

- Afwasmiddel wordt in de afgesloten keuken bewaard.
- Overige schoonmaakmiddelen van de peutergroep/kleine BSO worden in de kast van de basisschool bewaard, buiten bereik van kinderen.
- De pedagogisch medewerkers houden kritisch in de gaten dat er geen giftige planten in de tuin staan. Juffie in het Groen, verzorgt het tuinonderhoud en houdt hier ook rekening mee.
- In ons medicijnprotocol staat beschreven hoe we omgaan met medicijntoediening.
- Schoonmaakmiddelen bij de grote BSO en in de schoolkeuken staan in een hoog keukenkastje op de bovenste plank.

- Kinderen mogen geen schoonmaakmiddelen pakken, hier wordt door de pedagogisch medewerker op toegezien.
- Wanneer er sterk ruikende materialen gebruikt worden, wordt de ruimte goed geventileerd.

Verbranding

Genomen maatregelen zijn:

- Wanneer de pedagogisch medewerkers koffie of thee drinken hebben zij geen kinderen op schoot.
- Hete koffie of thee die niet gelijk wordt opgedronken worden buiten bereik van kinderen geplaatst.
- Het hekje van de keuken bij de peutergroep/kleine BSO is afgesloten, zodat kinderen niet bij de hete kraan, tosti-ijzer of waterkoker kunnen.
- Wanneer de kinderen van de BSO helpen bij de afwas wordt erop gewezen dat de kraan warm is en dat zij hier niet aan mogen komen.
- Kinderen van de kleine en grote BSO wassen hun handen niet in de keuken. Pedagogisch medewerkers leggen uit dat de kraan gauw heet wordt en dat handen gewassen mogen worden bij de toiletten.
- De thermoskan met thee wordt bij de peutergroep/kleine BSO dusdanig op het aanrecht geplaatst dat deze buiten het bereik van kinderen staat.
- De thermoskan met thee wordt bij de grote BSO gebruikt door de kinderen om zelfstandig thee in te schenken, daarom zit er lauwwarme thee in.
- Er worden lappen van natuurlijke materialen gebruikt.
- Een waxinelichtje wordt niet open neergezet, maar in een houdertje.
- Er wordt alleen een waxinelichtje aangestoken door de pedagogisch medewerker. Wanneer dit brandt, houdt zij continue toezicht hierop. Wanneer zij wegloopt, dooft zij het lichtje.
- Houtbranders worden bij de grote BSO alleen gebruikt in overleg met de pedagogisch medewerker en na uitleg. Maximaal twee kinderen mogen op een afgeschermd plek hiermee werken, zodat er niet gespeeld wordt om hen heen.
- Wanneer er een vuur wordt gemaakt om broodjes o.i.d. te roosteren, houdt de pedagogisch medewerker continue toezicht. Er staat een emmer zand en een emmer water klaar. Vuur wordt alleen buiten gemaakt op een daarvoor geschikte plek in een daarvoor bestemde vuurkorf. Voordat er vuur wordt gemaakt, wordt er gelet of het niet te droog buiten is, wanneer de brandweer een code heeft afgegeven wordt er geen vuur gemaakt.
- Pedagogisch medewerkers maken kinderen erop attent wat de gevaren van vuur zijn.

Verdrinking

Genomen maatregelen zijn:

- Bij de peutergroep wordt de teil in de zandbak altijd onder toezicht gebruikt. De teil mag voor de helft met water gevuld worden. De pedagogisch medewerkers zien hierop toe.
- Er worden alleen kleine emmertjes gebruikt om mee te spelen.
- Een zwembadje wordt alleen gebruikt tijdens de vakantieopvang in de zomervakantie. Dit kan alleen wanneer er twee volwassenen aanwezig zijn. Er wordt continue toezicht gehouden. Kinderen mogen niet alleen in de tuin spelen als er een zwembadje is opgezet.
- In een zwembadje komt maximaal 10 cm water.
- Bij warme dagen gaan we soms naar strandje bij het Wolderwijd. Kleuters mogen tot hun knieën in het water en niet verder dan drie meter van de kant. Als ze geen zwemdiploma hebben moeten ze zwembadjes om hebben.

- Peuters gaan nooit in het water bij het strand.
- Er wordt alleen naar het strandje gegaan onder toezicht van twee volwassenen.
- Wij gaan alleen naar een zwembad toe wanneer alle kinderen op de opvang een zwemdiploma hebben.

Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Grensoverschrijdend gedrag (staat verderop in dit beleid beschreven)
- Kindermishandeling (staat onder het thema 'grensoverschrijdend gedrag' beschreven)
- Vermissing (staat hieronder in dit beleid beschreven)

We nemen preventieve maatregelen om vermissing te voorkomen door:

- Elke medewerker op de groep dient te weten hoeveel kinderen er op de groep aanwezig zijn. Hiervoor gebruiken wij de presentielijst op de tablets.
- Bij binnenkomst worden de kinderen aangemeld op de presentielijst op de tablet.
- We vragen ouders aan te geven wie het kind komt ophalen. Het kind wordt niet meegegeven aan derden, als dit niet is doorgegeven aan de pedagogisch medewerker.
- We tellen de kinderen bij het naar buitengaan en weer bij het naar binnengaan.
- Wanneer er peuters aanwezig zijn is het hekje dicht.
- Ruimtes waar kinderen niet zelfstandig mogen zijn worden afgesloten.
- Er zijn maatregelen voor uitstapjes, zie het pedagogisch werkplan van de betreffende groep.
- Kinderen die op een andere groep gaan spelen en weer teruggaan naar hun eigen groep, worden persoonlijk overgedragen door een collega.
- Bij vermissing gaan we met het team na wat de reden van de vermissing was en registreren het incident, zodat een herhaling voorkomen kan worden en evalueren we dit in het eerstvolgende teamoverleg.

Zie verder het hoofdstuk over vermissing, verderop in dit plan. Bij vermissing van een kind worden betrokken ouders en de politie in kennis gesteld door de teamleider of haar vervanger.

Pestprotocol

Ieder kind is uniek, en zal dan ook op een eigen manier reageren op pesten of gepest worden. Binnen Violinde tolereren wij pestgedrag niet. De mentor van de betrokken kinderen zal in samenspraak met het hele team allereerst preventieve maatregelen nemen en als het verder doorzet een oplossing zoeken. De pedagogisch medewerker kijkt hoe ze het in goede banen kan leiden voor zowel de gepeste als de pester. Door zelf het goede voorbeeld te geven en elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier bij Violinde te spelen.

Wat we willen bereiken is een opvang waar we met respect en eerbied met elkaar en de omgeving omgaan en waarin ieder kind welkom is en zich gezien en veilig voelt.

Regels en afspraken

Regels en afspraken die bij Vrije School Valentijn gelden, trekken wij door binnen de opvang van Violinde. Dit is van belang voor een veilige omgeving. Deze regels zijn goed zichtbaar opgehangen bij beide ruimtes in de gang.

De vijf basisregels waar het om gaat, zijn:

1. Wij zijn bij kinderopvang Violinde om van en met elkaar te leren.
2. Iedereen heeft recht op een veilige plek.
3. We respecteren elkaar.
4. Iedereen telt mee.
5. Samen zijn wij kinderopvang Violinde.

Dit pestprotocol staat ook op de website van Violinde. Regelmatig wordt er aandacht aan besteed.

De mentor van een kind overlegt met ouders, als een kind zich niet of moeilijk kan aanpassen aan de regels van Violinde. Als een kind zich niet aan de regels kan houden, kan dit komen omdat een kind nog moet leren zich aan regels te houden. Als we hier bewust mee aan de slag gaan samen met het kind en we zien geen verbetering in het gedrag van het kind, dan kan het nodig zijn om hulp van buitenaf in te schakelen. Dit gebeurt altijd met toestemming van de ouders.

Pesten

Algemene definitie:

Pesten is gewelddadig en meestal herhaald gedrag van een of meer personen, met de bedoeling om de andere(n) te kwetsen. De schade kan psychologisch, seksueel, lichamelijk of sociaal zijn. Wie wordt gepest, kan zich meestal niet verdedigen. Er is sprake van een ongelijke (of als ongelijk ervaren) machtsverhouding tussen diegene die pest en de gepeste.

Het verschil tussen plagen en pesten is dat plagen spontaan gebeurt en niet lang duurt. Het gaat vaak om humor en aandacht vragen. Bij plagen zijn beide partijen gelijk aan elkaar. Het is niet altijd leuk, maar zeker nooit bedreigend. Zodra een of meerdere kinderen doorgaan met plagen terwijl de ander(en) het niet meer leuk vindt, wordt het pesten.

Pesten gebeurt in levenden lijve, maar ook via elektronische, geschreven of andere kanalen. Bij Violinde zal vooral het eerste van toepassing zijn. We zijn ons ook bewust van de tweede vorm, die

bijvoorbeeld tijdens online gamen thuis kan voorkomen en nog een rol speelt tijdens de opvang bij Violinde. Pesten kan verschillende vormen aannemen:

- Verbaal pesten, bijvoorbeeld: kwetsende opmerkingen maken, schelden, dreigende taal gebruiken, haat zaaien, etc.
- Fysiek pesten, bijvoorbeeld: slaan, schoppen, duwen.
- Materieel pesten, bijvoorbeeld: materiaal van anderen beschadigen of stelen.
- Sociaal en relationeel pesten, bijvoorbeeld: uitsluiten, roddels of geruchten verspreiden.

Uitingen van pestgedrag

We gaan er bij Violinde vanuit dat er verschillende soorten pesters kunnen zijn;

- Kinderen die van de zijlijn andere kinderen opstoken en er dan achter aan lopen. Ze laten een ander het voortouw nemen.
- Kinderen die voor anderen in de bres springen en niet nadenken maar metéén fysiek reageren. (De zichtbare aanvallers)
- Kinderen die op een afstand blijven en roepen of schelden.
- Kinderen die door mimiek de andere persoon kwetst of uitdaagt.
- Kinderen die anderen negeren en vrienden verzamelen om de andere persoon buiten te sluiten.

Verschillende pestmethodes hebben een verschillende aanpak nodig.

Hoe gaan wij daarmee om?

Al deze verschillende pestmethodes hebben een verschillende aanpak nodig. Bij Violinde zullen we daarom kijken hoe er wordt gepest en welke kinderen er betrokken zijn. Aan de hand daarvan bepalen wij hoe dit het beste kan worden opgelost:

1. Allereerst geeft de pedagogisch medewerker het goede voorbeeld.
2. We kijken wat er achter het gedrag van de pester schuilgaat. Waarom vertoont het kind dit gedrag? En hoe kunnen we het kind helpen om hiermee om te gaan?
3. De pedagogisch medewerker biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt degene die pest. Indien nodig gebeurt dit in overleg met de ouders. In overleg met ouders kan ook hulp worden ingeschakeld van school en/of externe deskundigen. Wanneer ouders geen toestemming geven, wordt er alleen anoniem advies ingewonnen.
4. Agressief gedrag van volwassenen en kinderen wordt niet geaccepteerd.
  - Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de betrokkenen en het laten volgen van consequenties op onaanvaardbaar gedrag.
  - Leren toepassen van: Stop, hou op! Zodat kinderen leren om hun grenzen aan te geven.

Sociale veiligheid

Om pestproblematiek te voorkomen besteden we veel zorg aan sociale veiligheid. Op de groep en op het plein zijn we alert op dit soort problemen. Merken we dat de sociale veiligheid in de groep niet volledig gewaarborgd kan worden, dan besteden we hier extra aandacht aan. Aan de hand van het regenboogspel voor kinderen van BVS-schooladvies kan de pedagogisch medewerker gemakkelijk een spel kiezen om de groepsdynamiek en sociaal emotionele vaardigheden van de kinderen te bevorderen.

Met deze inzet, houding én met het pestprotocol geven wij aan dat het pesten op geen enkele wijze wordt toegestaan en dat wij de problematiek actief aan willen pakken indien deze zich voordoet. Wanneer de sociale veiligheid van kinderen door het gedrag van anderen in het geding is, kan het stappenplan hieronder uitkomst bieden:

Stappenplan

Wanneer kinderen elkaar pesten proberen zij en wij:

Stap 1: Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

Stap 2: Op het moment dat één van de kinderen er niet uitkomt, meldt deze het probleem bij de pedagogisch medewerker. De pedagogisch medewerker zal de kinderen dan ondersteunen om er samen uit te komen door met ze mee te denken, dat kan als volgt:

1. Als kinderen ruzie met elkaar hebben of een kind pest het andere kind, is het doel niet op de ruzie te stoppen, maar om ze te leren hoe ze goed met elkaar kunnen omgaan, ook als er onenigheid is. Onenigheid hoort bij het leven, het is menselijk, dus leer kinderen vooral hoe ze met elkaar kunnen omgaan in die situatie. Elke sterke relatie komt met wat onenigheid. Het doel is om de kinderen te leren om met respect en met goede communicatie om te gaan met onenigheid. In plaats van dat te zeggen 'Stop ermee!' kan de pedagogisch medewerker zeggen 'Iedereen heeft weleens ruzie, laten we hier samen uitkomen.'
2. De pedagogisch medewerker kiest geen partij en maakt geen van beide kinderen het slachtoffer of de pester. De pedagogisch medewerker is de bemiddelaar, dus spreek geen mening uit. Beide kinderen kunnen op dezelfde manier worden ondersteund door te zeggen: 'Ik wil van jullie beide horen wat er is gebeurd en ik zal ernaar luisteren.'
3. De pedagogisch medewerker betreft de kinderen bij het bedenken van hun oplossing en kan vragen: 'Ik heb jullie beide gehoord. Jullie hebben elkaar gehoord. Wat willen jullie ermee doen? Jullie hebben vast een idee hoe je dit kan oplossen?' Zo leren de kinderen omgaan met onenigheid en het vergroot de sociaal emotionele vaardigheden van kinderen.

Komt stap 2 herhaaldelijk voor met dezelfde kinderen, dan ga je over naar stap 3. Dit geldt voor kinderen, ouders en medewerkers.

Stap 3: De pedagogisch medewerker, vaak ook de mentor van het kind, volgt de volgende stappen:

- De pedagogisch medewerker meldt het bij de leidinggevende.
- De pedagogisch medewerker meldt het bij de betrokken ouders ter kennisgeving.
- De pedagogisch medewerker meldt het in de vergadering zodat het hele team op de hoogte en alert is.
- De pedagogisch medewerker verdiept zich samen met de pedagogisch coach in de achtergrond van de betrokkenen en probeert de oorzaak van het gedrag te achterhalen. Ze legt dit vast en maakt dit bespreekbaar in de vergadering.
- De pedagogisch medewerker overlegt met de partijen en probeert samen met hen de pesterijen op te lossen en nieuwe afspraken te maken. Dit gebeurt niet en public maar op een veilige rustige plek, met alleen de betrokkenen.

Stap 4: Bij herhaaldelijke pestgedrag neemt de pedagogisch medewerker duidelijk stelling om zo de sociale veiligheid van alle kinderen in de groep te beschermen, ook die van de pester.

- Er wordt vastgesteld wat de aard en de ernst van het pestprobleem is.
- De pedagogisch medewerker licht de leidinggevende in, het team en de ouders van degene die pest en degene die wordt gepest.

- Er volgt een gesprek met de betrokken ouders, waarin de consequenties van het gedrag worden uitgelegd en toegelicht.
- De pedagogisch medewerker houdt een consequentiegesprek met het kind dat pest of de kinderen die pesten.
- Pedagogisch medewerkers en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

Stap 5: Bij een ernstig probleem waarbij de veiligheid van alle kinderen in het geding is, worden alle ouders ingelicht. In een gezamenlijk gesprek worden in alle openheid het probleem/de problemen ter sprake gebracht en tot op de bodem uitgezocht met naam en toenaam van alle betrokkenen.

Doel: helderheid verschaffen en schoon schip maken om daarna gezamenlijk verder te kunnen gaan.

Consequenties

De consequenties zijn opgebouwd in 4 fases; afhankelijk hoelang degene die pest door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering toont in zijn/haar gedrag:

Fase 1:

- opstellen van een handelingsplan voor degene die pest, waarbij gekeken wordt naar de achterliggende reden van het gedrag. Vaak zit er bij de pester een frustratie die niet gericht is op het slachtoffer. De bron van de frustratie is niet aanwezig of kan niet aangevallen worden. Om toch de frustratie te uiten reageert de pester het af op iemand anders. Het is dus interessant om die onderliggende frustratie te vinden om de pester daarmee te kunnen helpen, zodat daarmee het slachtoffer wordt beschermd. Ook is het een manier om de pester echt te zien en te zien wat er achter het gedrag schuilgaat, in plaats van de pester alleen maar te straffen om het gedrag. De oplossing komt pas als de reden achter het gedrag van het kind gevonden wordt;
- niet zonder pedagogisch medewerker binnen- of buitenspelen;
- in het zicht van de pedagogisch medewerker blijven;
- een tekening voor elkaar maken waarin het probleem zichtbaar wordt gemaakt;
- een gesprek: bewustwording van wat pestgedrag teweegbrengt;
- afspraken maken met degene die pest en gepest wordt over gedragsveranderingen. Een gesprek met de ouders over de bovenstaande acties. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken.

Fase 2: Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld.

Fase 3: Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor gekozen worden om kinderen uit elkaar te halen, niet bij elkaar in dezelfde ruimte te spelen. Dit is een tijdelijke oplossing. Er zijn gezocht worden naar een langdurige oplossing.

Fase 4: Wanneer we er met inzet van alle instanties en betrokkenen geen verbetering plaatsvindt wordt de opvang voor het betreffende kind stopgezet.

Met deze inzet, houding én met het pestprotocol geven wij aan dat het pesten op geen enkele wijze wordt toegestaan en dat wij de problematiek actief aan willen pakken indien die zich voordoet. Wanneer de sociale veiligheid van kinderen door het gedrag van anderen in het geding is, kan het pestprotocol uitkomst bieden.

We verdelen het handelingsproces in 6 fasen:

- voorkomen
- onderzoeken en informeren
- gesprekken met betrokkenen en evt. derden
- maken van een plan van aanpak
- uitwerken van het plan van aanpak
- afronden en nazorg plegen.

NB. Tijdens alle fasen blijft het informeren van de verschillende betrokkenen noodzakelijk.

Vermissing

In dit hoofdstuk staan de richtlijnen voor de handelwijze die de pedagogisch medewerkers van Violinde volgen wanneer een kind vermist wordt tijdens de opvang.

Een persoon (kind) is vermist als:

- iemand tegen redelijke verwachting in afwezig is uit de voor die persoon gebruikelijke en veilige omgeving.
- er sprake is van een plotselinge en onverwachte afwezigheid.
- de verblijfplaats van iemand onbekend is en als het in diens belang is, dat die wordt vastgesteld.

Zodra ouders toestemming geven, mondeling of schriftelijk, dat kinderen het terrein van Violinde mogen verlaten, zijn zij verantwoordelijk voor het kind en niet Violinde.

Preventief beleid:

- Elke pedagogisch medewerker/stagiaire weet hoeveel kinderen er op de groep zijn. Pedagogisch medewerkers doen dit door het bijhouden van de daglijst op de tablet waar alle kinderen op staan. Bovenaan de lijst staat hoeveel kinderen er aanwezig zijn. Het aantal kinderen dat aanwezig is wordt hardop benoemd. Een andere medewerker controleert het aantal kinderen. Zo weten pedagogisch medewerkers en stagiaires hoeveel kinderen er op de groep zijn.
- Wanneer een kind is gebracht of gehaald, is het belangrijk dat de medewerkers het nieuwe aantal kinderen weten.
- Ouders wordt verteld dat zij het moeten doorgeven als hun kind niet op de opvang komt, voordat de groep opengaat. Voor de peuters is dat voor 8:30 uur, voor de kleine BSO voor 12:45 uur en voor de grote BSO voor 14:30 uur.
- Ouders geven het aan als een kind door iemand anders dan de ouders wordt opgehaald/of wanneer het kind zelfstandig komt/gaat.
- Het kind wordt niet meegegeven aan personen waarvan men niet 100% zeker is dat dit goed is. In twijfelgevallen wordt er contact opgenomen met de ouder(s) voor toestemming.
- De kans dat een kind wegloopt of door een onbekende wordt meegenomen is het grootst tijdens de haal- en brengtijden. Pedagogisch medewerkers moeten hier alert op zijn!
- Pedagogisch medewerkers controleren regelmatig het hek op de groep en vragen ouders om het hek te sluiten.
- Pedagogisch medewerkers letten op dat het hek van de binnentuin bij buitenspelen altijd goed dicht is. Tevens op openstaande deuren, bij de peuters zowel het hekje als de kleuteringang en ingang van Violinde. Wanneer een ouder de deur of het hekje laat openstaan, wijst de pedagogisch medewerker de ouder daarop.
- De pedagogisch medewerker zorgt dat een stagiaire of invalkracht goed geïnstrueerd is.
- Kinderen die naar de BSO gaan worden door een pedagogisch medewerker opgehaald. Daar let de pedagogisch medewerker op dat de kinderen altijd in het zicht zijn en bij de medewerker in de buurt blijven.
- De pedagogisch medewerker van de BSO is op de hoogte van de bezigheden van de kinderen. Als kinderen naar buiten gaan om te spelen of andere activiteiten buiten de BSO doen, wordt dit doorgegeven bij de medewerkers.

- Kinderen van de BSO wordt aangeleerd om te vertellen wat ze gaan doen en waar ze heen gaan.
- Met kinderen van de BSO worden goede afspraken gemaakt over waar zij niet mogen komen om hun veiligheid te waarborgen.
- Tijdens uitjes gaan pedagogisch medewerkers (of een pedagogisch medewerker en volwassene) bij voorkeur minimaal met zijn tweeën op pad met een groepje kinderen. En tellen regelmatig, ongeveer om de 10 minuten, of alle kinderen er nog zijn. Alle kinderen hebben een hesje aan van Violinde zodat ze duidelijk herkenbaar zijn.

Vermissing kind

Wanneer ontdekt wordt dat er een kind uit de groep mist, kunnen er een aantal dingen gedaan worden, die helpen het vermiste kind op te sporen. Dit betreft niet alleen het zelf zoeken naar het vermiste kind, maar ook het verzamelen van informatie over het kind en over de omstandigheden van de vermissing.

Pedagogisch medewerkers ondernemen de volgende stappen wanneer ze met een collega op de groep staan:

1. Meld bij je naaste collega van de groep dat je een kind mist. Draag de zorg van de andere kinderen over aan je collega, zodat je je kunt richten op het vermiste kind.
2. Blijf kalm, denk helder na. Wanneer heb je het kind voor het laatst gezien? Wat was het kind aan het doen? Waarom is het kind weg? Waar zou het kind heen zijn gegaan?
3. Bekijk eerst goed de binnentuin en gangen, toiletten, lokalen en overige ruimtes van Violinde en Vrije School Valentijn. Roep ondertussen het kind. Kijk ook op plaatsen waar kinderen zich kunnen verbergen. Het kan voorkomen dat een kind zich verstopt.
4. Indien een buitendeur openstaat kijk op het plein, allereerst bij de wadi en de fietspaden.
5. Vraag aan voorbijgangers of zij het kind gezien hebben.
6. Schakel meerdere collega's in om te helpen zoeken. Ook eventueel medewerkers van Vrije School Valentijn of ouders die op dat moment aanwezig zijn.
7. Een andere collega die niet aan het zoeken is, of indien aanwezig de leidinggevende, neemt contact op met de ouders indien het kind niet binnen 15 minuten wordt gevonden.
8. Als het kind niet in het gebouw te vinden is, ga dan buiten zoeken. Neem een telefoon mee, zodat je bereikbaar bent, mocht het kind gevonden worden.
9. Zoek buiten eerst op de plekken waar het kind gevaar zou kunnen oplopen (water, verkeerswegen, parkeerplaatsen etc.).
10. Vraag aan voorbijgangers of zij een kind hebben gezien.
11. 30 minuten na vermissing bel je de politie: 0900 – 8844.
12. Noteer de naam van de politiefunctionaris die je geholpen heeft aan de telefoon en, zodra dat bekend is, de naam van de politiefunctionaris die als je contactpersoon aangewezen is.

Pedagogisch medewerkers ondernemen de volgende stappen wanneer ze alleen (of met een stagiaire/vrijwilliger) staan:

1. Wanneer je met een stagiaire op de groep staat, gaat deze zoeken naar het vermiste kind. De stagiaire neemt een telefoon mee en meldt zich elke 5 minuten.
2. Je belt de achterwacht om de vermissing te melden, zodat deze kan helpen.
3. Meld de vermissing bij medewerkers van school of aanwezige ouders, zodat deze kunnen helpen zoeken. Vraag hen elke 5 minuten contact met je op te nemen. Je blijft zelf op de groep.

4. Is dit niet mogelijk dan wacht je tot de achterwacht aanwezig is voordat je buiten de school gaat zoeken. De achterwacht moet binnen 15 minuten aanwezig zijn. De achterwacht blijft op de groep bij de kinderen en de pedagogisch medewerker gaat zoeken.
5. Als je in school gaat zoeken, laat je de kinderen even alleen op de groep en laat je de deur open zodat je de kinderen hoort. Je controleert of er geen hete of gevaarlijke dingen op de groep staan. Je gaat telkens terug om te kijken of alles in orde is.
6. Is de groep niet groter dan vier kinderen kun je ze eventueel meenemen als je buiten gaat zoeken.
7. Neem tijdens het buiten zoeken een telefoon mee, zodat je bereikbaar bent, mocht het kind gevonden worden en je elkaar op de hoogte kan houden.
8. Zoek buiten eerst op de plekken waar het kind gevaar zou kunnen oplopen (water, verkeerswegen, parkeerplaatsen etc.).
9. Vraag aan voorbijgangers of zij een kind hebben gezien.
10. 30 minuten na vermissing bel je de politie: 0900 – 8844.
11. Noteer de naam van de politiefunctionaris die je geholpen heeft aan de telefoon en, zodra dat bekend is, de naam van de politiefunctionaris die als je contactpersoon aangewezen is.

Als het vermiste kind terecht is:

- Informeer je de politie als deze ingeschakeld is en daarna de ouders.
- Informeer je de ouders, ook al vind je het kind heel snel. Je moet het altijd aan de betreffende ouders laten weten dat het kind zoek was en hoe je het hebt opgelost!
- Informeer je vervolgens alle andere betrokkenen, die weten dat het kind vermist is.
- Ga je na wat de reden voor de vermissing was, zodat een herhaling voorkomen kan worden.

Vermissing kind wanneer het niet komt opdagen op de BSO

1. Vraag andere collega's of zij iets weten van het kind. Heeft een ouder gebeld, gemailld of een whatsapp bericht achter gelaten?
2. Wanneer een kind niet aankomt bij Violinde, terwijl het wel verwacht wordt vraag dan aan klasgenootjes of vriendjes die aanwezig zijn op de BSO of zij het kind hebben gezien.
3. Vraag vervolgens aan de betreffende leerkracht of conciërge van Vrije School Valentijn of gemeld is dat het kind afwezig is.
4. Wanneer het kind wel aanwezig was op school wordt er gekeken waar het kind kan zijn.
5. Wanneer een kind niet binnen 5 minuten zoeken gezien wordt, bel je vervolgens de ouders om te vragen of het kind op de BSO aanwezig zou moeten zijn.
6. Draag de groep over aan je naaste collega, zodat je je kunt richten op het vermiste kind.
7. Blijf kalm, denk goed na waar het kind eventueel zou kunnen zijn.
8. Wanneer een kind aanwezig zou moeten zijn en niemand weet waar het kind is zoekt de pedagogisch medewerker eerst op de plekken waar het kind gevaar zou kunnen oplopen (water, verkeerswegen, parkeerplaatsen etc.).
9. Vraag je aan voorbijgangers of zij een kind hebben gezien.
10. Na 15 minuten zoeken bel je de politie: 0900 – 8844.
11. Noteer de naam van de politiefunctionaris die je geholpen heeft aan de telefoon en, zodra dat bekend is, de naam van de politiefunctionaris die als je contactpersoon aangewezen is.

Als het vermiste kind terecht is:

- Informeer je de politie als deze ingeschakeld is en daarna de ouders.

- Informeer de ouders, ook al vind je het kind heel snel. Je moet het altijd aan de betreffende ouders laten weten dat het kind zoek was en hoe je het hebt opgelost!
- Informeer je vervolgens alle andere betrokkenen die weten dat het kind vermist is.
- Ga na wat de reden voor de vermissing was, zodat een herhaling voorkomen kan worden.

Vermissing wanneer een kind zelfstandig naar huis mag en niet aankomt

1. Waarschijnlijk zal de oudercontact opnemen met Violinde om te melden dat hun kind niet thuis is gekomen.
2. Informeer alle medewerkers en kinderen die aanwezig zijn. Vraag wanneer ze het kind voor het laatst hebben gezien, wat het kind deed of wat het van plan was te gaan doen en of ze het kind naar huis hebben zien gaan.
3. Volg verder de richtlijnen van de politie wanneer deze door de ouders is ingeschakeld.

BSO-kind komt bij Violinde en staat niet op de kindlijst:

1. Vang het kind altijd op.
2. Vraag andere collega's of zij iets weten van het kind. Heeft een ouder gebeld, gemailld of een whatsapp bericht achtergelaten?
3. Neem na 15 minuten contact op met de ouder(s).

Vermissing tijdens uitstapje

- Tijdens een uitje spreek je af welke medewerkers bij de kinderen blijven en welke gaan zoeken.
- Spreek je af om elkaar na 10 minuten zoeken weer te treffen. Neem je telefoon mee en houdt elkaar op de hoogte.
- Laat een medewerker de organisatie van het pretpark, dierentuin of waar je ook bent inlichten. Deze kunnen het kind dan ook omroepen of iets dergelijks.
- Na deze 20 minuten zoeken, bel je de politie: 0900 – 8844.
- Noteer de naam van de politiefunctionaris die je aan de telefoon gesproken hebt en de naam van de politiefunctionaris die als je contactpersoon is aangewezen.
- De politie zal de zoektocht over gaan nemen.

Wanneer het vermiste kind terecht is:

- Informeer je de politie wanneer deze ingeschakeld is.
- Informeer de ouders , ook al vind je het kind heel snel. Je moet het altijd aan de betreffende ouders laten weten dat het kind zoek was en hoe je het hebt opgelost!
- Informeer je alle betrokkenen die weten dat het kind vermist is.
- Ga na wat de reden van de vermissing was, zodat een herhaling voorkomen kan worden.

Omgang met kleine risico's

Onze missie is onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen. Met te veel bescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed, daarom beschermen we de kinderen tegen grote risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren.

Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan het aangaan van kleine risico's:

- Het heeft een positieve invloed op de motorische vaardigheden
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot sociale vaardigheden

“Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen.

Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.

Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren.

Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen

Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.

Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.”

Bron: veiligheid.nl/risicovolspelen

We aanvaarden op onze opvang de risico's, die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden, moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, Dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan. Deze afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald, bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel. Aan de hand van deze duidelijke afspraken leren kinderen gemiddeld vanaf hun tweede levensjaar om te gaan met diverse kleine risico's.

Wij gaan er vanuit dat jonge kinderen in een nabootswereld zitten en dat zij de pedagogisch medewerker zullen volgen in het gedrag. De pedagogisch medewerker is zich hiervan bewust en zal te allen tijde het goede voorbeeld geven dat nabootsingswaardig is.

Scharen en potloden

Tussen 8.30u en 12.30u ruimen we potloden en scharen op. Voor de peuters gebruiken we alleen scharen met ronde punten onder toezicht en krijtjes.

Gereedschap

Voordat gereedschap wordt gebruikt, legt de pedagogisch medewerker uit hoe het gebruikt dient te worden en wordt gewezen op de gevaren. Er wordt alleen gereedschap gebruikt voor een activiteit onder toezicht en begeleiding van een pedagogisch medewerker.

Thema's uitgelicht

Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind of de volwassene. Grensoverschrijdend gedrag is een situatie waarin een persoon slachtoffer is of dreigt te worden van bedreigingen of geweld van een persoon aanwezig in de kinderopvang. Onder grensoverschrijdend gedrag wordt verstaan: "elke vorm van bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ene persoon ten opzichte van de andere persoon actief of passief opdringt, waardoor ernstige schade wordt of dreigt te worden toegebracht aan die persoon in de vorm van fysiek letsel of psychische stoornissen".

In gewoon Nederlands: Het gaat bij grensoverschrijdend gedrag om situaties waarin iemand geestelijk of lichamelijk schade wordt toegebracht of in zijn ontwikkelingsmogelijkheden wordt beperkt.

Onze aandachtsfunctionarissen kindermishandeling en huiselijk geweld zijn Chloé Aten en Nettie Holdermans.

Grensoverschrijdend gedrag kan onderverdeeld worden in:

- Lichamelijk geweld en verwaarlozing (fysieke agressie zoals slaan, schoppen, krabben, bijten of te weinig voeding, aandacht of verzorging);
- Geestelijk geweld en verwaarlozing (verbale agressie zoals dreigen, schreeuwen, schelden, pesten, stelselmatig negeren etc.);
- Seksuele mishandeling (seksuele intimidatie, verbaal of fysiek, aanranding en verkrachting);
- Vernieling van eigendommen van een ander en/of het zonder toestemming betreden van de binnen- en buitenruimten van het peutercentrum of de buitenschoolse opvang.

Of grensoverschrijdend gedrag regelmatig of incidenteel plaatsvindt, het is in alle gevallen ontoelaatbaar. De vraag of iets wel of geen grensoverschrijdend gedrag is, kan alleen door het slachtoffer worden beantwoord.

Als het slachtoffer iets als grensoverschrijdend ervaart, moet het ook als grensoverschrijdend worden aangepakt.

Grensoverschrijdend gedrag kan plaatsvinden tussen:

- Kind en kind;
- Ouder/verzorger en kind ;
- Medewerker (incl. vrijwilligers) en kind;
- Ouder en medewerker.

Bij Violinde heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en te weten wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Tijdens team overleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- De Meldcode Huishoudelijke geweld en kindermishandeling wordt nageleefd.

- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te worden op momenten dat dit nodig is.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers staan in het Personenregister Kinderopvang of hebben een geldige VOG;
- We werken met een vier-ogenbeleid en dit wordt goed nageleefd;
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vier-ogenbeleid niet goed wordt nageleefd.
- Er is een meldcode huiselijk geweld en een protocol wat te doen bij vermoeden van mishandeling. Medewerkers kennen de meldcode, weten waar de deze kunnen vinden en passen hem toe bij een vermoeden van kindermishandeling.
- Er is een pest protocol. Medewerkers kennen dit protocol en handelen ernaar.

Vierogenprincipe

De opvang van kinderen bij Violinde is zo georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiaire, vrijwilliger of andere volwassene zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Wij geven hier op de volgende wijze vorm aan:

Aan het begin en einde van de dag:

- Is er minimaal 1 pedagogisch medewerker en eventueel een stagiaire of vrijwilligster op de groep en/of 1 volwassene aanwezig in het gebouw.
- Wordt, op het moment dat het pedagogisch verantwoord is (pedagogisch gezien meerwaarde biedt doordat leeftijdsgenootjes van verschillende groepen met elkaar kunnen spelen), en een pedagogisch medewerker alleen op de groep staat, aan de randen van de dag samengevoegd. Dit geldt tevens voor de vakantieperiodes.

Ten aanzien van transparantie:

- Worden ramen niet dichtgeplakt met bijvoorbeeld werkjes of aankondigingen.
- Wordt het inrichtingsbeleid gevolgd. Dit betekent o.a. dat er hoekjes gecreëerd worden op kind hoogte waarbij de medewerker de ruimte wel in zijn geheel kan zien.
- Binnen Violinde wordt, vanuit pedagogische uitgangspunten, niet gewerkt met toezicht via camera's. Violinde volgt hierin de commissie Gunning. Camera's laten nooit de gehele ruimte zien en hiernaast moet de camera op afstand bekeken worden om te kunnen spreken van toezicht.
- Worden deuren, indien de pedagogische kwaliteit hier niet onder leidt, bewust opgehouden zodat je elkaar kunt horen.
- Gaat het erom dat medewerkers bij elkaar kunnen binnenlopen, kunnen zien en horen.
- Gaat de deur van de verschoonruimte nooit helemaal dicht tijdens het verschonen, maar blijft deze op een kier staan.

Tijdens uitstapjes:

- Gaan pedagogisch medewerkers (of een pedagogisch medewerker en volwassene) bij voorkeur minimaal met zijn tweeën op pad met een groepje kinderen.
- Als pedagogisch medewerkers alleen met een groepje kinderen op pad gaan, dan is dit een vaste pedagogisch medewerker die werkzaam is op Violinde, en dan is dit in een omgeving waar voldoende sociale controle aanwezig is van andere mensen (bijvoorbeeld naar de bakker, kinderboerderij, etc.).
- Afspraken over uitstapjes in de directe omgeving zijn verder uitgewerkt in de pedagogische werkwijze van Violinde.

Ten aanzien van signaleren:

- Is bij de pedagogisch medewerkers het protocol (vermoeden) van kindermishandeling en huiselijk geweld inclusief signalenlijst geïmplementeerd en zetten zij dit waar nodig in.

Er is echter een specifieke situatie waarin het niet haalbaar is om met één leidster en een andere leidster of volwassene met kinderen aanwezig te zijn en dat is de voorschoolse opvang.

Voorschoolse opvang:

- Deze situatie kan zich voordoen in geval van vervroegde opvang (van 7:00 tot 8:30 uur). In zo'n geval is er slechts één leidster aanwezig. Om toch zichtbaar en controleerbaar te zijn, hebben we afgesproken dat rond deze tijd de deuren van de groepen open staan. Verder is er elke dag vanaf half 8 en vaak al eerder een medewerker van Vrije school Valentijn aanwezig en loopt diegene regelmatig langs. Ouders kunnen tijdens de voorschoolse opvang altijd onverwacht binnenkomen om hun kind te brengen.
- Op de voorschoolse zijn er geen kinderen jonger dan vier jaar aanwezig op de opvang.

Tijdens de vakantieperiodes:

- Tijdens de schoolvakanties is er tussen 8:30 en 17 uur minimaal één pedagogisch medewerker aanwezig met naast zich een stagiaire of een volwassen vrijwilliger.
- Voor 8:30 en na 17 uur is er één pedagogisch medewerker aanwezig met de kinderen. Op deze momenten zijn er geen kinderen jonger dan vier jaar aanwezig op de opvang.

Achterwacht regeling

Wanneer één van de volgende situaties zich voordoet, is achterwacht noodzakelijk:

- Er is één pedagogisch medewerker op de locatie. Er wordt voldaan aan de BKR. Een medewerker is op afroep beschikbaar en binnen 15 minuten op de locatie aanwezig.
- Er is één pedagogisch medewerker op de locatie. Er wordt niet aan de BKR voldaan. Een tweede volwassene is op de locatie aanwezig.

De volgende personen zijn bereikbaar als achterwacht:

Marion van der Schaaff (Pedagogisch Medewerker) - 06 20602903

Rabia Karaca (Pedagogisch Medewerker) - 06 42107412

Kindermishandeling

Hierover is meer te vinden in ons Protocol “Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag’ voor de kinderopvang”.

Gezondheid

Grote risico's

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- **Gastro enteritis** (bijvoorbeeld diarree door onhygiënisch werken bij luiers verschonen = kruisbesmetting)
- **Voedselinfectie of voedselvergiftiging**
- **Infectie via water** (legionella)
- **Huidinfectie** (bijvoorbeeld krentenbaard)
- **Luchtweginfectie** (bijvoorbeeld RS virus)

Verspreiding van en besmetting met deze gezondheidsrisico's voorkomen we op de volgende manieren:

Verspreiding via de lucht:

- Hoest- nies discipline, ventileren en luchten.

Verspreiding via de handen:

- Handhygiëne op de juiste momenten en juiste manier;
- Persoonlijke hygiëne zoals kleding, nagels en sieraden, handschoenen.

Verspreiding via voedsel en water:

- Voedsel/water hygiëne en voedsel-/waterveiligheid.

Verspreiding via oppervlakken (speelgoed):

- goede schoonmaak
- Zie hiervoor de afspraken over hygiëne in het pedagogisch werkplan van de groep.

EHBO regeling

Bij Violinde doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waarvoor EHBO noodzakelijk is. We streven ernaar dat bij Violinde alle pedagogisch medewerkers een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO hebben.

Nieuwe medewerkers worden geacht hun kinder-EHBO certificaat binnen drie maanden behaald te hebben.

Hitteprotocol

Het hitteprotocol treedt in werking wanneer de weersvoorspellingen uitgaan van dagtemperaturen van 27°C of hoger. Wanneer deze temperaturen zich voordoen lopen vooral kinderen (en ouderen) een risico op het krijgen van hitte gerelateerde aandoeningen. Eén daarvan is warmte-uitputting, dat kan ontstaan door vochtverlies, zoutverlies of beide tegelijk.

Algemene maatregelen/ acties bij hoge temperaturen voor de werknemers.

- Wanneer de temperatuur binnen dreigt op te lopen tot boven de 22°C gebruiken we de zonwering aan de buitenkant.
- In geval van hoge binnentemperatuur gebruiken we het tosti-ijzer en andere warmtebronnen zo min mogelijk.
- In geval van hoge temperatuur zullen geen intensieve bewegingsactiviteiten gepland worden. Eventueel kunnen er, als kinderen droge kleding mee hebben, waterspelen georganiseerd worden en dan zoveel mogelijk in de schaduw.
- In geval van hoge temperatuur zullen we extra aandacht vragen voor het extra schoonmaken van sanitaire ruimtes.
- We laten de kinderen voldoende drinken, voordat er een dorstgevoel is. Om te zorgen dat ze goed drinken bieden we ook diksap aan, naast water en thee.
- We laten de kinderen in de schaduw spelen.
- We laten de kinderen niet te lang buiten spelen zeker niet tussen 12.00 en 15.00 uur.
- We smeren kinderen in met een zonnebrandcrème.

Algemene maatregelen hoge temperaturen voor ouders/verzorgers

- Bij warm weer kind(eren) luchtige kleding laten dragen.
- Zorg voor een petje of hoedje ter bescherming.
- Smeer kinderen thuis, van tevoren, in met een hoge factor zonnebrandcrème.
- Wanneer kinderen allergisch zijn voor een zonnebrandmiddel, graag eigen zonnebrandcrème meegeven.

Hygiëne en voeding

Bij de voedingsverzorging komen risico's kijken. Het is daarom belangrijk om hier bewust mee om te gaan en goede hygiënische praktijken in acht te nemen. Bij inkopen en bestellen is het belangrijk om te letten op:

- Controleer bij de ontvangst van voedingsmiddelen of de verpakking schoon en niet beschadigd is.
- Let bij vacuümverpakkingen op dat deze werkelijk vacuüm zijn. Is dit niet het geval dan is er zuurstof bij het product gekomen en is de kans op bederf groter.
- Controleer bij voedingsmiddelen in blik of de blikken niet ingedeukt zijn of juist bol staan.
- Beoordeel bij onverpakte producten de kleur en de geur.
- Controleer bij de ontvangst van voedingsmiddelen of de houdbaarheidstermijn nog voldoende lang is.
- Koop of accepteer het product niet als de op het product aangegeven THT-datum is verstreken.
- Retourneer producten met een beschadigde verpakking of te korte houdbaarheidsdatum.
- De temperatuur van de producten is ook bij de ontvangst ervan belangrijk. Aangezien de leverancier ook een voedselveiligheidssysteem moet toepassen, mag ervan worden uitgegaan dat de temperatuur in orde is.

Als we de producten binnen krijgen moet worden gelet op het volgende:

- Houd ontvangen producten niet langer dan nodig en in ieder geval niet langer dan een half uur buiten de koeling.
- Producten die langer dan een half uur buiten de koeling hebben gestaan moeten binnen twee uur worden opgegeten of weggegooid.
- Controleer bij het aanvullen van gekoelde of diepgevroren producten eerst de werking en/of temperatuur van de koelkast, koeling of diepvriezer.
- Gekoelde producten worden bewaard onder de 7°C.
- Pas bij het opslaan van voedingsmiddelen het Fifo-systeem toe. De producten die al/nog in de (koel)kast staan worden naar voren geplaatst en nieuw ontvangen producten achterin.
- Controleer of de houdbaarheidstermijn van de reeds aanwezige producten nog voldoende lang is.
- Sla geen gevaarlijke stoffen (bestrijdingsmiddelen, reinigingsmiddelen) op bij levensmiddelen.
- Bewaar eieren gekoeld in de originele verpakking die is voorzien van een THT-datum.
- Bij het bewaren van aangebroken pakken/potten is het belangrijk dat deze goed worden afgesloten door middel van een dop of deksel. Wanneer deze niet aanwezig is, wordt er een plastic boterhamzakje omheen gedaan.
- Zie erop toe dat door ouders meegenomen bederfelijke etenswaren/traktaties, tenzij opnieuw adequaat gekoeld, binnen 2 uur worden geconsumeerd. Onderneem actie wanneer je twijfelt over de kwaliteit van de meegebrachte producten.
- De koelkasttemperatuur wordt wekelijks gecontroleerd en geregistreerd op de aftekenlijst.
- Er is een vaste verantwoordelijke aangewezen voor het uitvoeren en monitoren van deze controles.
- Een keer per twee weken wordt de koelkast grondig schoongemaakt. Tijdens dit moment worden alle potten gecontroleerd op houdbaarheidsdatum.
- Potten en andere geopende producten worden voorzien van een datum. Na twee weken worden geopende potten verwijderd.
- Voordat de broden in de diepvries worden gelegd worden zij voorzien van een datum

- Bij gebruik van het brood wordt altijd het oudste brood als eerste ingezet (FIFO-principe: First In, First Out).

Bij het bereiden letten we op het volgende:

- Groenten, zeker als die bestemd zijn om in salades rauw te verwerken, moeten goed worden gewassen. Dit is nodig om vervuilingen als zand, stof, luis en ander ongedierte te verwijderen.
- Fruit, ook al wordt het fruit geschild gegeten, voor het schillen en snijden goed wassen. In principe schillen wij appels en peren niet, omdat deze biologisch zijn.
- Behandel vers bereid fruit als een gekoeld product.

Bij het verhitten van producten letten we op het volgende:

- Zorg ervoor dat producten goed verhit worden tot een kerntemperatuur van minimaal 75°C.
- Haal eieren pas vlak voor bereiding uit de koeling. Kook of bak eieren tot de eidooier is gestold.
- Bewaar beslag dat is bereid met verse eieren niet langer dan een ½ uur buiten de koeling.
- Bewaar restjes beslag niet en laat kinderen er niet van eten.

Bij het klaarmaken van de koude/broodmaaltijd let je op het volgende:

- Bij het bereiden van de broodmaaltijd gebruiken alle kinderen een eigen mes en/of vork, een eigen bord en een eigen drinkglas.
- Na het eten wordt de tafel met of zonder kinderen afgeruimd en alles naar het aanrecht in de keuken gebracht. Hier zal de vaat zo spoedig mogelijk worden gedaan om verspreiding van etensresten te voorkomen.
- Direct na het nuttigen van de maaltijd wordt de keuken schoongemaakt. De vaat wordt gedaan, het aanrecht wordt schoongemaakt en etensresten op de vloer worden verwijderd door bezem/stofzuiger en door het dweilen van de vloer.
- Pedagogisch medewerkers streven er naar kaas en zuivel niet langer dan een half uur buiten de koeling te laten staan.
- Pedagogisch medewerkers en kinderen die eten meebrengen van huis, dienen dit in een afgesloten verpakking in de koelkast te zetten, voorzien van naam en datum. Ook eten van kinderen wat zij zelf meenemen, wordt op die manier bewaard.

Bij het aan tafel gaan let je op het volgende:

- Zorg dat kinderen voor het eten hun handen hebben gewassen.
- Gebruik een schoon washandje bij het wassen van de handen van kinderen die dat zelf niet kunnen.
- Serveer met schoon servies, bestek en ander materiaal op een schone tafel.
- Zie erop toe dat kinderen hun eigen bord, beker en bestek gebruiken.
- Serveer warme gerechten echt (door en door) warm, zie het stukje hierboven over verhitten.
- Haal koude gerechten pas kort voor het serveren uit de koeling.
- Dek onverpakte producten zoveel mogelijk af met een folie of een beschermkap.
- Producten, die langer dan een ½ uur buiten de koelkast zijn geweest, worden binnen 2 uur opgegeten of vernietigd.
- Zuivelproducten zoals melk en yoghurt worden in de verpakkingen niet langer op tafel gezet dan ½ uur anders worden ze uitgeschonken.
- Bewaar geopende potten met broodbeleg (b.v. jam) in de koelkast als dit op de verpakking is voorgeschreven.
- Maak overgebleven bereide voeding dezelfde dag nog op en bewaar het in de koelkast.

- Gooi overgebleven bereide voeding en voedingsresten weg als ze langer dan een ½ uur buiten de koelkast hebben gestaan.

We letten bij het schoonmaken van de ruimte waar is gegeten erop dat:

- Vervuiling kan zichtbaar en onzichtbaar zijn. Verder kan een onderscheid worden gemaakt in droog vuil (broodkruimels, stof en dergelijke) en aangekleefd vuil (vet, saladeresten en dergelijke).
- Stem het gebruik van reinigingsmiddelen af op de aard van de vervuiling. Volg daartoe nauwgezet de gebruiksaanwijzing op de verpakking van het reinigingsmiddel.
- Houd het assortiment reinigingsmiddelen beperkt om de kans op fouten te verkleinen.
- Gebruik niet meer dan de op de verpakking aangegeven hoeveelheid.
- Gebruik zo nodig handschoenen.

Algemene instructies voor het schoonmaken van keukenapparatuur, het keukengereedschap, keukenservies, werkoppervlakken en ruimten waarin wordt gewerkt:

- Houd bij het reinigen van apparaten rekening met de voorschriften van de fabrikant of leverancier.
- Verwijder droog vuil.
- Spoel voor met lauw water om losse vuilresten te verwijderen.
- Reinig met heet water en een reinigingsmiddel.
- Spoel na met warm water.
- Laat de werkoppervlakken en materialen opdrogen.

Bij Violinde gaan we bewust op met afval. We scheiden afval zoveel mogelijk:

- emballage (flessen, kratten) voor retournering
- glas (flessen, potten) voor de glasbak
- papier en karton
- klein gevaarlijk (chemisch) afval (batterijen, spuitbussen, restanten desinfecteermiddelen)
- restafval (waaronder melkpakken of andere verpakkingen met een plastic coating).

De zorg voor een goede afvalbehandeling omvat het volgende:

- Biedt afval aan in containers.
- Afvalcontainers zijn goed afsluitbaar, lekdicht en eenvoudig te reinigen.
- Afvalcontainers worden buiten het gebouw of in een aparte goed geventileerde ruimte worden opgeslagen.
- Afval wordt zo snel mogelijk uit de bereidingsruimtes verwijderd en regelmatig afgevoerd.
- Emballage wordt eerst gespoeld om bederf en het aantrekken van ongedierte te voorkomen.
- Het afval wordt zo klein mogelijk aangeboden. Kartonnen bijvoorbeeld plat vouwen.

Om ongedierte te voorkomen let je op het volgende:

- Zorg dat er geen toegangsmogelijkheden tot de ruimten voor voedingsverzorging zijn voor ongedierte. Vul holle ruimtes en kieren.
- Controleer bij de ontvangst van grondstoffen of er geen ongedierte in aanwezig is.
- Zorg bij opslag voor voldoende omloopsnelheid van de grondstoffen, zorg dus voor toepassing van het fifo-systeem. (first in, first out)
- Zorg voor een goede reiniging. Etensresten trekken ongedierte aan.
- Zorg voor een goede afvalbehandeling.

Plan van aanpak

Het plan van aanpak bestaat uit vijf stappen die in drie maanden worden doorlopen:

1. In de eerste stap komt het risico aan bod. Dit gebeurt voornamelijk in de maandelijkse vergadering of via een ingediend registratieformulier ongevallen (zie bijlage).
2. In de tweede stap gaat de beleidsmedewerker actief met medewerkers in gesprek over de te behandelen risico's, zodat een overzicht ontstaat van aandachtspunten die voor verbetering vatbaar zijn.
3. De derde stap stelt de beleidsmedewerker een plan van aanpak op over hoe deze verbeterpunten het beste aangepakt kunnen worden. De leidinggevende geeft hier akkoord op voordat het plan van aanpak wordt gedeeld met de medewerkers. Het plan van aanpak wordt toegevoegd aan het veiligheids- en gezondheidsbeleid.
4. In stap vier wordt het plan van aanpak in de praktijk gebracht door de medewerkers.
5. In de laatste en vijfde stap wordt het plan van aanpak in de maandelijkse vergadering besproken om te evalueren. Er wordt gekeken of de aanpassingen hebben geleid tot verbetering. Indien er wijzigingen zijn, voert de beleidsmedewerker deze door in het veiligheids- en gezondheidsbeleid.

Door het jaar heen wordt er iedere maand in de vergadering aandacht besteed aan het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Er wordt iedere maand een ander thema uitgelicht zodat zoveel mogelijk aspecten van het veiligheid en gezondheidsplan aan bod komen. (Zie het jaarschema onder de registraties). Tijdens een teamoverleg bepalen we welke onderwerpen extra worden bekeken en gedurende welke periode hieraan wordt gewerkt. Zo is het hele team betrokken bij de inventarisatie.

Wanneer er zich een voorval heeft voorgedaan met een kind wordt dit met desbetreffende ouders besproken en zij ondertekenen een registratieformulier.

Beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiaires en vrijwilligers worden mondeling op de hoogte gebracht van ongevallen en nieuwe afspraken en geattendeerd op de map met de registratieformulieren op kantoor. Zij kunnen het Veiligheid en Gezondheidsplan vinden en lezen op locatie. De betreffende map 'Protocol en Beleid' kunnen zij vinden in de witte kast op de groep.

Ouders kunnen het Veiligheid en Gezondheidsplan vinden en lezen op onze website of zij kunnen de papieren versie opvragen bij de leidinggevende.

Registraties

Datum	Risico (stap 1 en 2)	Oplossing (stap 3 t/m 5)
25 januari '23	Er is een kapotte bezem op de groep. De steel is scherp.	De kapotte bezem kan afgezaagd en geveild worden, dat kan ook met de kinderen, zodat ze zien hoe je dingen weer kunt repareren.
25 januari	De plastic zakken voor de appelboer liggen onder in de keuken. Kinderen kunnen erbij en dat zorgt voor verstikkingsgevaar.	De zakken worden voortaan boven in de voorraadkast bewaard i.p.v. in de keuken.
4 april	De buitendeur naar de kleutertuin kan makkelijk dicht waaien.	Er moet een hoog haakje komen, waar de kinderen niet bij kunnen, zodat de deur niet dicht waait. De leidinggevende pakt dit op.
11 mei	Het nieuwe haakje op de deur is helaas uit de muur en verdwenen.	De leidinggevende neemt contact op met H., de conciërge.
11 mei	Uit het hekje naar buiten steken scherpe puntjes.	We gaan die weer terug in het hout slaan met een hamer.
11 mei	Voor de veiligheid tijdens uitstapjes is het fijn als er hesjes zijn voor de leidsters en de kinderen, zodat duidelijk is dat we bij elkaar horen.	De hesjes worden besteld door de leidinggevende.
6 juni	Kinderen lopen weg op het moment dat ze klaar zijn met school ipv naar de BSO te lopen. De medewerkers hebben volgens het protocol gehandeld, verder zie oplossing.	Ouders geven aan leraar door wanneer hun kind naar de BSO gaat, de PM'er heeft binnen een kwartier overzicht over of alle kinderen komen. We volgen ten alle tijden het vermissingsprotocol.
6 juni	Ophalen bij het Baken: De kinderen fietsen te ver vooruit is onveilig.	Zorgen dat kinderen bij de begeleider blijven en in het zicht zijn, veiligheid voorop.
1 juli	Het is onveilig wanneer we met kinderen op pad gaan met juffen die niet duidelijk opvallend en zichtbaar zijn en er is hier nog geen oplossing voor.	Er zijn nu hesjes besteld voor de pedagogisch medewerkers.
1 juli	Er is door C. en N. vastgesteld dat er veiligheid mist op de groep. Veiligheid in handelingen maar ook in sfeer. Dit is in de teamvergadering uitgebreid besproken. Er zit veel oud zeer en verdriet. Hier moet eerst een nieuwe basis komen.	C. en N. gaan zowel op de groep door er te zijn, door observaties en door gesprekken de medewerkers ondersteunen.
1 juli	Het is voor veel juffen niet duidelijk wat de	We gaan samen duidelijke

	grenzen zijn die ze aan kinderen kunnen aangeven.	afspraken maken voor op de groep. Deze zullen ook zichtbaar zijn. Zo zal er voor de medewerkers en de kinderen een veilige omgeving zijn.
1 juli	Het is belangrijk dat er goede communicatie is onderling. Zo is iedereen op de hoogte van bijzonderheden en kunnen medewerkers hierop inspelen.	Er moet een duidelijke plek komen waar informatie staat en waar je deze kunt vinden. Dit staat vanaf nu op de tablet en medewerkers moeten voor de dienst start deze doorlezen.
25 september	Er zijn voorgevallen geweest dat kinderen samen naar de w.c. gaan en dat er seksueel getinte dingen zijn voorgevallen.	De juffen zorgen ervoor dat er toezicht is wanneer kinderen naar de w.c. gaan.
11 december	De luiyremmer en vuilniszakken worden niet altijd tijdig geleegd.	Er komen nu vaste momenten waarop de medewerkers zorgen dat de vuilniszakken en luiyremmer worden geleegd.
11 december	Het gereedschap ligt soms los op de grote BSO wat niet altijd veilig is.	De concieryge maakt een rek zodat het gereedschap goed opgeborgen kan worden.
25 januari '24	De liypistolen worden regelmatig gebruikt waar ze niet voor bedoeld zijn en ze kunnen heet worden wat voor onveilige situaties kan zorgen.	We gebruiken vanaf nu de liypistolen waar ze voor bedoeld zijn. Een pedagogisch medewerker houdt toezicht op een klein groepje.
25 januari	Het speelgoedhok blijft soms open staan.	Het is belangrijk om na je dienst en wanneer je klaar bent met buiten spelen te checken of het hek op slot zit en de sleutel weer op te bergen.
05 maart	Er is een peuter uitgegleden bij de bank.	Alle peuters moeten sloffen aan op de groep voor de veiligheid.
05 maart	Niet alle ouders kunnen ons goed bereiken bij bijzonderheden.	Er is een voicemail ingesproken voor ouders zodat ze weten waar ze aan toe zijn en de telefoon wordt in de keuken geplaatst zodat hij goed hoorbaar is.
08 april	L. is weggelopen. Ze is richting de wijk achter de school verdwenen. Ze is gevonden op het plein naast de school.	Er is met ouders gebeld en onze zorg is uitgesproken over het feit of ze op de grote BSO past met dit gedrag. Er wordt een gesprek ingepland met moeder.
13 mei	I. is weggelopen. Hij is naar huis gelopen, zijn	I. moet goed in de gaten gehouden

	moeder heeft hem teruggebracht.	worden met het ophalen uit de klas. We hebben nu afgesproken dat een juf bij de kleuterklas staat en een juf bij de groep. De kinderen worden bij binnenkomst op de groep gecheckt met de lijst.
03 september	Er is een jongetje met steppen in de tuin gevallen en heeft zijn voorhoofd bezeerd met het handvat.	De steppen zijn weggelegd en er wordt overlegd met de kleuterjuf wat hier de afspraak over is.
24 oktober	Er is een jongetje uit de boom gevallen en heeft een tand door de lip. Hij is uitgedleden toen hij naar beneden klom.	Het is voor kinderen duidelijk dat er tot de touwtjes kan worden geklommen. Op het moment dat de juf binnen was, is L. zelf in de boom geklommen. Er is geen verdere actie noodzakelijk.
21 januari '25	Er is een meisje (S. 9 jaar) weggefietsd vanaf de BSO. Zij mag alleen buiten spelen maar is van het terrein afgefietsd aangezien ze alleen wilde zijn. De juffen zijn haar gaan zoeken en hebben haar gevonden.	Er is met haar besproken wat ze de volgende keer kan doen wanneer zij zich zo voelt. Ze komt eerst naar de juffen toe en die zoeken met haar naar een oplossing. Haar moeder is op de hoogte gesteld en we houden het in de aankomende periode in de gaten.
23 januari '25	N. (6,5) en S. (9) speelden buiten met de takken. N. raakte S. met de tak en S. werd vervolgens heel boos. Hij heeft Noud op de grond geduwd, geschopt en zijn handen om zijn nek gelegd. De juf was in de buurt en heeft S. van N. afgehaald.	Er is met N. en S. besproken wat er gebeurd is en ook met beiden ouders. De afspraak is dat de takken in het bos blijven. Ook houden we S. goed in de gaten zodat we op tijd kunnen ingrijpen wanneer nodig. Met de vader van S. wordt een afspraak gemaakt samen met de mentor van S. en de pedagogisch coach.
27 mei 25	T. en S. zijn weggelopen van de BSO. De pedagogisch medewerkers hebben gehandeld via het vermissingsprotocol zodra bleek dat ze niet meer op de BSO waren. Uiteindelijk bleek dat ze samen naar huis zijn gefietsd.	Er is met de moeder van S. en T. en met henzelf een gesprek geweest naderhand waarin duidelijke afspraken zijn gemaakt. Voor T. en S. is het duidelijk dat dit niet nog een keer kan gebeuren. Wanneer dit wel zo is gaat C. met hen om tafel om te bespreken dat we zo de veiligheid van hen en andere kinderen niet kunnen waarborgen.
11 september 2025	M. en T. hebben flinke ruzie gehad op de BSO. Er is hierbij gescholden, geschopt en	Er wordt een afspraak gemaakt met de ouders en de meisjes zelf om dit

	geslagen.	voorval te bespreken en om duidelijke afspraken te maken.
16 april 2026	I. heeft Z. geslagen met een vuist op haar oog.	Het is belangrijk om het opruimen beter te begeleiden en om overzicht te geven aan I. wanneer er onoverzichtelijke/vrije situaties zijn. Het is belangrijk om op dat moment zicht op hem te houden. Het voorval is teruggekoppeld naar ouders van beide kinderen.

Jaarplanning

Januari	Vergadering	Mediawijsheid Formulier grensoverschrijdend gedrag Observatieformulier peuters Coachplan 2026
Februari	Vergadering	Jaarfeesten Nieuwe kinderen, wenbeleid Stagiaires inwerken
Maart	Vergadering	Jaarfeesten Werkplannen Mentoren Communicatie
April	Vergadering	Werkplan grote BSO Vermissing kind protocol
Mei	Vergadering	Richting water met kinderen Registratieformulier
Juni	Vergadering	Hitteprotocol
Juli	Vergadering	Veilige gang van zaken rondom de zomer Stagebeleid
September	Vergadering	Regels op de groep Samenwerking Meldcode kindermishandeling
Oktober	Vergadering	4-ogen principe, achterwacht, EHBO, Fysieke veiligheid, hesjes
November	Vergadering	Hygiene en voeding Kinderen met ontw.voorsprong Spelen op het podium Omgang met kleine risico's
December	Vergadering	Pestprotocol Gedragsoverschrijdend gedrag Grote BSO

Bijlage 1

Registratieformulier (bijna) ongevallen

Als geregistreerd kinderopvang is Stichting Violinde wettelijk verplicht om alle bijna ongevallen (incidenten) en ongevallen te registreren. Een bijna ongevallenregistratie is noodzakelijk om bij een soortgelijke toekomstige situatie te voorkomen dat het incident zich zal herhalen.

Dit protocol is bestemd voor de medewerkers die bij Violinde werken, die betrokken zijn bij een (bijna) ongeval tijdens het opvangen van de kinderen.

Stappen

1. Het ongevallenregistratieformulier dient bij ALLE (bijna)ongevallen ingevuld te worden door de betrokken pedagogisch medewerkers met een kopie aan de ouder en de leidinggevende van Violinde.
2. Als er sprake is van een ernstig ongeval dan dienen de pedagogisch medewerkers in het bezit te zijn van alle informatie die nodig is om de dienstdoende huisarts, tandarts of andere hulpdiensten in te schakelen. Zij zijn ook in het bezit van alle telefoonnummers waar de ouders in geval van nood kunnen worden bereikt. Zij zullen z.s.m. met de ouders contact opnemen, maar in geval van een ernstige situatie eerst de hulpdienst(en) inschakelen.
3. Na invulling en ondertekening dient het formulier binnen een week aan de leidinggevende te worden gemaïld.
4. Kinderopvang Violinde zal – afhankelijk van de aard van het (bijna) ongeval – nader onderzoek doen dan wel zo spoedig mogelijk bericht geven en terugkoppelen aan de ouders.

Persoonsgegevens

Naam kind/kinderen:

Leeftijd:

Opvang groep:

1. Ongevalsegegevens

Datum ongeval:

Tijdstip:

Plek van het ongeval (nauwkeurig omschrijven):

Soort ongeval

- Ongeval met alleen materiele schade
- Ongeval dat heeft geleid tot medische behandeling (EHBO, huisarts, tandarts)
- Ongeval met ernstig letsel
- Ongeval met dodelijke afloop
- Bijna-ongeval

2. Nauwkeurige omschrijving van de situatie:

(gebruik indien nodig een bijlage, maak eventueel een situatieschets)

3. Heeft het slachtoffer letsel?

- Ja, ga naar vraag 4
- Nee, ga naar vraag 9

4. Welk(e) lichaamsdeel/delen is/zijn gewond?

5. Wat is de aard van het letsel?

- Snijwond
- Schaafwond
- Brandwond
- Oogletsel
- Oorletsel
- Verrekking
- Verstuiking
- Kneuzing
- Vergiftiging
- Bedwelming
- Anders, nl:

6. Hoe is de eerste behandeling van het letsel verlopen?

- De PM'er heeft het getroffen kind zelf behandeld
- Een arts is ter plaatse geweest
- Het getroffen kind is naar de arts / ziekenhuis* gebracht
- Anders, nl:

7. Is er schade aan de eigendommen van Violinde, een PM'er of van een kind?

Grote van het schadebedrag (indicatief):

8. Wat is de vermoedelijke oorzaak van het ongeval?

9. Waardoor kon het ongeval ontstaan?

- Onvoldoende kennis / ervaring*
- Onvoldoende toezicht
- Lichamelijk niet in staat
- Anders, nl:

10. Hoe is het ongeval in de toekomst te voorkomen?

11. Toelichting door de pedagogisch medewerker

Datum: _____ Handtekening: _____

12. Toelichting door de ouder van het getroffen kind

Datum: _____ Handtekening: _____

13. Toelichting door de leidinggevende

Datum: _____ Handtekening: _____

14. Aantekeningen

(ruimte t.b.v. situatieschets en/of extra toelichting)

Bijlage 2

Registratieformulier grensoverschrijdend gedrag

Bij Violinde vinden we het belangrijk dat medewerkers zich veilig voelen. Wanneer er een situatie ontstaat waardoor dit niet het geval is, nemen we dit uiterst serieus. Door deze situaties te registreren zorgen we ervoor dat er duidelijkheid is over wat er gebeurd is en kunnen er eventuele vervolgstappen worden genomen.

Datum melding:

Melding gemaakt door:

Datum incident:

Soort grensoverschrijdend gedrag:

De volgende personen waren er bij de situatie betrokken:

Nauwkeurige omschrijving van de situatie:

De volgende stappen worden ondernomen: (indien van toepassing)

Datum:

Handtekening medewerker

Datum:

Handtekening leidinggevende

Stichting Violinde
Vliepad 1
3844 EL Harderwijk

Telefoon: 0341-820207
mail: info@violinde.nl
www.violinde.nl

